

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ

*До 50-річчя
Тернопільського національного
економічного університету*

Перша Всеукраїнська науково-
практична конференція

**«ПРИКЛАДНА ЕКОНОМІКА –
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ»**

Захід присвячується:

16 жовтня – *Всесвітній день продовольства*

17 жовтня – *Міжнародний день боротьби
з бідністю*

18 жовтня – *День працівників харчової
промисловості*

**15 жовтня 2015 року
м. Тернопіль**

ББК 65.050

**ПРИКЛАДНА ЕКОНОМІКА –
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ДОПОВІДЕЙ ПЕРШОЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(ТЕРНОПІЛЬ,
15 ЖОВТНЯ 2015 РОКУ)**

Редакційна колегія: Язлюк Б.О., д.е.н., доцент (голова)

Пуцентейло П.Р., д.е.н., доцент (відп. за випуск)

Гайда Ю.І., д.с.-г.н., професор

Гевко Р.Б., д.т.н., професор

Дзядикевич Ю.В., д.т.н., професор

Дудар Т.Г., д.е.н., професор

Пархомець М.К., д.е.н., професор

Чорна Н.П., д.е.н., доцент

Бруханський Р.Ф., к.е.н., доцент

Гуменюк О.О., к.е.н., доцент

Волошин Р.В., к.е.н., доцент

Дудар В.Т., к.е.н., доцент

Палюх М.С., к.е.н., доцент

Розум Р.І., к.т.н., доцент

Рекомендована до друку

вченою радою Факультету аграрної економіки і менеджменту

Тернопільського національного економічного університету

(протокол № 2 від 13 жовтня 2015 р.)

Прикладна економіка – від теорії до практики : матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції 15 жовтня 2015 р. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2015. – 172 с.

ISBN 978-966-654-388-5

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

© Тернопільський національний економічний університет

чутливість до інфляційних процесів, виникає ризик зниження конкурентоспроможності тощо.

У реальній дійсності застосовувати всі важелі одночасно не можна, так як деякі з них можуть дублювати один одного або ж виконувати протилежні функції. Тому при формуванні господарського механізму природокористування необхідно знайти оптимальну структуру поєднання адміністративних та економічних важелів і методів, а також інструментів поточного та перспективного екологічного регулювання. В принципі всі економічні інструменти, включаючи і ринково-орієнтовані, базуються на екологічних стандартах, нормативах і лімітах, що встановлюються органами державного управління природокористуванням. Це не означає, що держава завжди прямо і безпосередньо втручається в процес природокористування. Вона може здійснити державний контроль на відстані, тим самим посилюючи демократичні тенденції, підвищуючи якість і гнучкість екологічного регулювання.

Література

1. Національна екологічна політика України: оцінка і стратегія розвитку /; Програма розвитку ООН; Глобальний екологічний фонд – Офіц. вид. – К. : Copyright, 2007. – 184 с. – (Документ підготовлено в рамках проекту ПРООН/ГЕФ).

2. Parson E. A. A summary of major documents signed at the Earth Summit and the Global Forum / E. A. Parson, P. M. Haas, M. A. Levy. – Environment 34 (4), 1992. – P. 12–15, 34–36.

Петро ПУЦЕНТЕЙЛО

Тернопільський національний економічний університет

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Під обліково-аналітичним забезпеченням, слід розуміти сукупність заходів, інструментів і методів бухгалтерського обліку і аналізу, що сприяють формуванню інформаційного ресурсу при розробці фінансових прогнозів для встановлення причинно-наслідкових зв'язків, які виникатимуть в процесі підтримки стабільної фінансово-господарської діяльності та її окремих сторін у майбутньому.

Ступінь впливу конкретних факторів залежить від прийнятих керівником управлінських рішень, а, отже, від рівня обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві.

Обліково-аналітична система це сукупність облікових, аналітичних, координаційних і контрольних процедур, синергетичний вплив яких спрямований на задоволення потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів в генеруванні найбільш повної і комплексної інформації, її адаптації до змін

зовнішнього середовища з метою вироблення рекомендацій для прийняття раціональних управлінських рішень.

Нині відбувається процес активної інтеграції традиційних методів обліку, аналізу, нормування, контролю та аудиту в єдину обліково-аналітичну систему отримання даних та обробки інформації, зокрема в обліково-аналітичну систему.

Обліково-аналітична система забезпечує реалізацію основних функцій управління, в тому числі облікову, аналітичну, планування, контролю, мотивації і регулювання для прийняття ефективних рішень на всіх рівнях управління підприємством або корпорацією.

Для реалізації системи обліково-аналітичного забезпечення є принциповою схема організації облікової й аналітичної діяльності. На перше місце слід поставити інформаційну базу, при цьому можливою є побудова аналітичних таблиць, отримання аналітичних показників і висновків для прийняття управлінських рішень.

Облікова підсистема є інформаційною базою для аналітичної підсистеми та підсистеми аудиту. Мета облікової підсистеми – це інформаційне моделювання процесу управління підприємством. Таке становище зумовлено специфікою обліку, який, діючи в системі управління, охоплює процеси виробництва, обігу та розподілу суспільного продукту, формуючи інформацію про кругообіг засобів і результатів використання.

В оцінці економічної ефективності підприємства аналіз є одним з найважливіших інструментів управління, що відображає найбільш узагальнену інформацію про фінансовий стан підприємства. Достовірність і своєчасність внутрішньої та зовнішньої інформації, котра дозволяє проаналізувати тенденції його розвитку, виявити резерви і сприяє планомірному розвитку підприємства, досягненню високих фінансових результатів, збільшенню обсягу виробництва товарів і послуг, зростання прибутку.

Дослідження принципів формування обліково-аналітичних систем, дали змогу виділити наступні аспекти:

- виявлення інформаційних потреб і способів найбільш ефективного їх задоволення;
- об'єктивність відображення процесів виробництва, обігу, розподілу та споживання, використання природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів;
- єдність інформації, що надходить з різних джерел, а також планових даних;
- усунення надмірного дублювання в первинній інформації;
- оперативність інформації, яка забезпечується застосуванням новітніх засобів обчислювальної техніки.

Система аналітичного забезпечення, діючи безперервно, підвищує якість і розширює сферу практичного застосування інформації, позитивно впливаючи на якість звітності у процесі її підготовки і складання, тобто на ефективність управлінської інформації для сторонніх користувачів. У цьому головне призначення і головна суть аналітичної системи, реалізацію якої доцільно

покласти на аналітика і бухгалтера, що займається первинною обліковою та аналітичною інформацією. Поняття «аналітичне забезпечення» застосовується для визначення якісного стану облікових і аналітичних процесів, які є необхідними для задоволення інформаційних потреб керівників і достатніми для прийняття управлінських рішень.

Таким чином, формування дієвої обліково-аналітичної системи є об'єктивною необхідністю і потребою кожного підприємства, котре зацікавлене у проведенні оцінювання ситуації, формуванні системи необхідних рішень, що дозволяють досягти прогнозованої величини розвитку підприємства.

Обліково-аналітичне забезпечення відіграє важливу роль для перспективного аналізу та прогнозу фінансових показників діяльності підприємства і передбачає збір, обробку, оцінку усіх видів наявної інформації, котра є необхідною для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Місце обліково-аналітичного забезпечення в системі управління підприємством зображено на рис. 1.

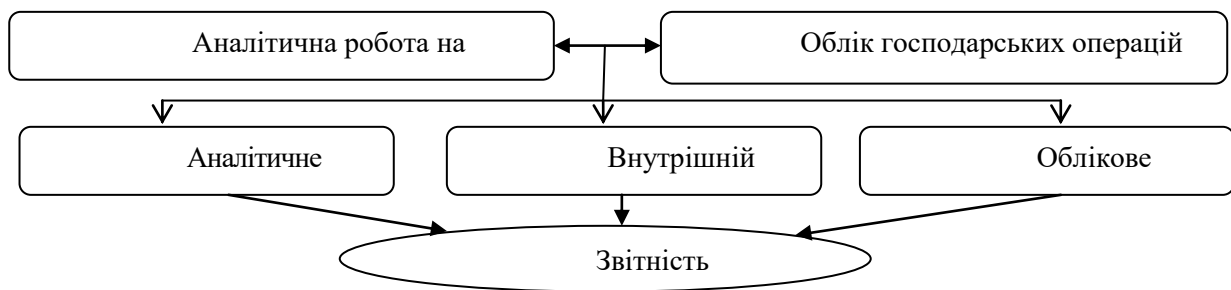

Рис. 1. Місце обліково-аналітичного забезпечення в загальній системі управління підприємством

Особливістю сучасної організації обліково-аналітичної системи підприємства при прийнятті фінансових рішень є те, що вона залежить не тільки від фази життєвого циклу, але і від стратегії розвитку підприємства, управління ризиком, а також від урахування впливу зовнішніх і внутрішніх чинників.

Ефективність обліково-аналітичної системи залежить, насамперед, від урахування специфіки діяльності економічного суб'єкта. І оскільки в основі обліково-аналітичної системи лежить системний підхід, що дозволяє розглядати підприємство як складний об'єкт, що складається з ряду підсистем, то і обліково-аналітична система на підприємстві повинна складатися з ряду підсистем.

Система обліку та аналізу об'єднує облікові та аналітичні операції в один процес. При цьому вдосконалюються як загальна методологія, так і нормативні положення обліку та аналізу для раціонального використання в єдиній обліково-аналітичній системі. Безперервність цього процесу і використання його результатів в господарюючого суб'єкта є необхідним для прийняття управлінських рішень керівництвом. Ефективність системи обліково-аналітичного забезпечення залежить насамперед від врахування специфіки діяльності економічного суб'єкта. В основі обліково-аналітичної системи

лежить структурний підхід, що дозволяє розглядати організацію як складний об'єкт, що складається з ряду підсистем.

Література

1. Гудзинський О.Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / О.Д. Гудзинський, Г.Г. Кірейцев, Т.М. Пахомова // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 89-93.

3. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика : монографія / І.Д. Лазаришина – Рівне: НУВГП, 2005. – 369 с.

4. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : моногр. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.

5. Гуменюк О.О. Функціонування аналітичного забезпечення діяльності підприємства / О.О. Гуменюк // Сталій розвиток економіки. – 2015. – № 3. – С. 212-216.

Сніжана РАДИК

Тернопільський національний економічний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Україна належить до аграрних країн світу, тому аграрний сектор займає значну частку економіки і є важливим для її розвитку. На сьогодні агробізнес вийшов на якісно новий рівень. Нові ідеї, вдосконалення вже існуючих технологій стали поштовхом для прогресивної роботи не лише цієї сфери, а і для задоволення потреб та підтримки діяльності промисловості та інших галузей. Звісно, збереження вже існуючих досягнень і подальший прогресивний розвиток агропромислового бізнесу в умовах динамічного інституційного середовища не може існувати без належної облікової системи, відповідного обліково-аналітичного забезпечення і гнучкої стратегії в управлінні, що дозволить досягнути сталих конкурентних переваг.

Забезпечити ефективність та дієвість стратегічного управління сільськогосподарських підприємств покликана обліково-аналітична база управлінського та фінансового обліку. Фінансовий облік розглядаємо як сукупність правил і процедур для відображення, обробки і подання інформації відповідно до вимог законодавчих актів та стандартів, а управлінський облік як процес виявлення, фіксації, акумулювання, аналізу, трансформації й інтерпретації інформації, яка використовується управлінським персоналом всередині підприємства з метою прийняття управлінських рішень для забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності. При цьому, поділяємо думку С. Кузнецової, що бухгалтерська інформація є якісною при відповідності таким ознакам, як: зрозумілість всіма користувачами при прийнятті відповідних управлінських рішень; доречність, основною вимогою якої є повна відповідальність потребам користувачів; достовірність, яка

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

«ПРИКЛАДНА ЕКОНОМІКА – ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ»

До збірника увійшли матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції, яка відбулася 15 жовтня 2015 р. в Тернопільському національному економічному університеті

Підписано до друку 13.10.2015

Формат 60x 90^{1/16}. Гарнітура Times.

Папір офсетний 80 г/м². Друк на дублікаторі.

Умов.-друк. арк. 10,8

Тираж 100 примірників.